# PRIPOROČILO
# glede uresničevanja zakonske pravice delavskih predstavnikov za VZD do »specializiranega« usposabljanja

Novelirani Zakon o varnosti in zdravju pri delu (ZVZD-1) **izjemno krepi vlogo svetov delavcev na področju VZD** in v zvezi s tem izrecno določa tudi dolžnosti delodajalcev za zagotavljanje tovrstnega usposabljanja članov SD in drugih delavskih predstavnikov na tem področju. Gre seveda za **»specializirano« izobraževanje in usposabljanje** (člani odborov SD za VZD, delavski zaupniki za VZD itd.) za to izredno pomembno področje, ki je v neposrednem interesu zaposlenih, in ki je zato s tem posebnim zakonom za to področje določeno »dodatno« in ne sodi v kvoto »splošne« pravice do izobraževanja članov svetov delavcev po veljavnem ZSDU (40 ur letno), katera sicer pripada vsem članom svetov delavcev.

Glede tega velja posebej opozoriti zlasti na dve zakonski določbi, in sicer na določbo **zadnjega odstavka 48. člena in 47. točko 78. člena ZVZD-1** (obe sta v nadaljevanju označeni z rdečo):

***48. člen***
***(pravice in obveznosti sveta delavcev ali delavskega zaupnika)***

*(1) Svet delavcev ali delavski zaupnik za varnost in zdravje pri delu lahko od delodajalca zahteva sprejetje ustreznih ukrepov ter pripravi predloge za odpravo in zmanjšanje tveganj za varnost in zdravje pri delu.*

*(2) Delavci ali njihovi predstavniki za varnost in zdravje pri delu lahko zahtevajo nadzor pristojne inšpekcije, kadar menijo, da delodajalec ni zagotovil ustreznih varnostnih ukrepov.*

*(3) Predstavnik sveta delavcev ali delavski zaupnik za varnost in zdravje pri delu ima pravico prisostvovati inšpekcijskemu nadzoru, kadar ta opravlja nadzor nad zagotavljanjem varnosti in zdravja pri delu ter izraziti svoja opažanja.*

*(4) Delodajalec mora seznaniti svet delavcev ali delavskega zaupnika za varnost in zdravje pri delu ter sindikate pri delodajalcu z ugotovitvami, predlogi ali ukrepi nadzornih organov.*

***(5) Delodajalec mora za izvajanje nalog članov sveta delavcev oziroma delavskega zaupnika za varnost in zdravje pri delu zagotavljati ustrezne oblike usposabljanja.***

***76. člen***
***(prekrški delodajalca)***

*(1) Z globo od 2.000 do 40.000 evrov se kaznuje za prekršek delodajalec, ki:*
*-*

***47. ne zagotavlja ustreznih oblik usposabljanja za izvajanje nalog članov sveta delavcev oziroma delavskega zaupnika za varnost in zdravje pri delu (peti odstavek 48. člena);***

-

*(2) Z globo od 500 do 4.000 evrov se kaznuje odgovorna oseba delodajalca, ki stori prekršek iz prejšnjega odstavka.*

* * *

Iz povedanega sledi ne samo pravica, temveč tudi **dolžnost sveta delavcev**, da skrbi za to, da bodo člani njegovega »odbora za VZD« oziroma »poverjeniki«, tj. posamezni člani, ki jih svet delavcev - če nima ustanovljenega posebnega obora -kot posameznike zadolži za pokrivanje tega področja njegovega delovanja, pridobili tudi potrebna specialna strokovna znanja za učinkovito opravljanje te svoje funkcije. Obenem pa seveda **na drugi strani tudi obveznost delodajalca**, da jim takšno izobraževanje in usposabljanje omogoči (tako v smislu dodatnih plačanih ur za ta namen, ampak tudi pokrivanja stroškov zanj).

Morebitna neodobritev udeležbe omenjenih delavskih predstavnikov na ustreznih specializiranih oblikah izobraževanj in usposabljanj, ki jih v ta namen organizira Sekcija za VZD pri združenju ali druga ustrezna ustanova, torej v bistvu pomeni **neposredno kršitev zgoraj citiranih določb ZVZD-1 s strani delodajalca** (in as tem seveda prekršek delodajalca po 47. točki 76. člena tega zakona).

Iz tega razloga **izrecno priporočamo** svetom delavcev, da zagotovijo dosledno spoštovanje teh »posebnih« zakonskih določil s strani svojih delodajalcev in s tem omogočijo svojim imenovanim predstavnikom za to področje, da bodo lahko v praksi tudi dejansko učinkovito uresničevali svoje delavskopredstavniške funkcije na obravnavanem področju. V ta namen bi bilo vsekakor smiselno z ustreznimi zavezujočimi tovrstnimi določili dopolniti veljavni **»participacisjki dogovor«** ali pa po potrebi skleniti poseben - obojestransko zavezujoč - dogovor med svetom delavcev in delodajalcem. Če se v praksi glede uresničevanja obravnavane pravice delavskih predstavnikov za VZD do ustreznega usposabljanja pojavljajo težave, pa je mora svet delavcev to pravico po potrebi uveljaviti tudi po pravni poti, in sicer predvsem z **angažiranjem inšpekcije dela** kot institucije, zadolžene za nadzor nad izvajanjem zgoraj citiranih določil ZVZD-1.

Predsednik ZSDS
Vladimir Šega

ZDRUŽENJE SVETOV DELAVCEV SLOVENIJE